

FELIX KRUMLOWSKÝ

**KRVAVÉ
PŘÍBĚHY**
Z HRADŮ
A ZÁMKŮ

Taponophile

FELIX
KRUMLOWSKÝ

Krvavé příběhy z hradů a zámků

OBSAH

Úvod	5
1 BEZDĚZ: Vězení kralevice Václava	7
2 BÍTOV: Válka mezi bratry	13
3 BUČOVICE: Případ osudného souboje	17
4 BUCHLOV: Lípa zachránila nevinného	21
5 CORNŠTEJN: Případ utopeného mnicha	25
6 ČERNÁ HORA: Prokletí rodu Laski	27
7 ČERVENÁ LHOTA: Zámek zbarvený krví	31
8 ČESKÝ KRUMLOV: Vražedné běsnění o masopustní noci	33
9 DĚVIČKY: Zabitá dcera tatarského chána	39
10 HELFENBURK: Odměna vděčného Otce vlasti	43
11 HLUBOKÁ: Kde přišel Záviš o hlavu	47
12 HOUSKA: Konec Orontovy bandy	57
13 HUS: Hrad na Zlaté stezce	59
14 JIČÍN: Láska nešťastné Elišky Kateřiny	63
15 KARLŠTEJN: Čtyři vraždy na zasedání královské rady	69
16 KOKOŘÍN: Kde se skrývali loupežníci	73
17 KOST: Jak hraběnka zachránila hrad	77
18 KŘIVOKLÁT: Tajné manželství Ferdinanda Tyrolského	81
19 LANDŠTEJN: Kde se odehrávalo Schillerovo drama	85
20 LICHNICE: Krutá panna Milada	89
21 LOKET: Milostná aféra královny Elišky	93
22 NOVÝ HRAD U KUNRATIC: Smrt krále Václava	97
23 OKOŘ: Pozdní lítost rytíře Sukoráda	105
24 ORLÍK: Tragédie Paulíny ze Schwarzenbergu	109
25 PERNŠTEJN: Bílá paní věstila smrt	113
26 POTŠTEJN: Poklad loupeživého rytíře	117
27 PRAŽSKÝ HRAD: Když z oken padali místodržící	121
28 RABÍ: Žižkovo vystřelené oko	129
29 ROKŠTEJN: Jak jihlavští měšťané vypráskali lapky	133
30 SOVINEC: Chrabré vzdorování Švédům	137
31 STŘEKOV: Smutný osud krásné Matyldy	139
32 ŠPILBERK: Kde trpěl baron Trenck	143
33 TELČ: Rezidence renesančního tuneláře	153
34 VEVEŘÍ: Tajemství templářského pokladu	159
35 VLČTEJN: Šlechtic podezřelý z královraždy	163
36 ZVÍKOV: Vzpouza proti samotářskému králi	171
Výběr z literatury	177

ÚVOD

Cože nám to, vážený autore, slibujete? Krvavé příběhy, morytáty a horory, jako by už těch současných, kterými nás dennodenně zaplavují všechny televizní stanice, nebylo dost! Dejte si raději pauzu. Jenže pozor, ruku na srdce, jak se říkává u nás v Čechách, nic tak nepotěší jako cizí neštěstí. Jsme, přiznejme si to, lidé zlomyslní a drbaví, kdejaká historka, v níž to alespoň trochu zavání násilím, spolehlivě zaujme. Zvlášť je-li to historka z dávných, začasté pohnutých dob, v nichž se na nějaký ten štulec či rozbitý nos nehledělo. Minulost, od níž jsme odštířeni nůžkami času, skýtá v tomto směru nejednu zajímavost a pozoruhodnost. Proto zajisté stojí za to se vydat českou a moravskou krajinou po hradech a zámcích, těch němých svědcích minulých staletí, a nenechat se přitom jen opájet krásou architektury či romantickou malebností ruin, ale také přitom naslouchat dochovaným příběhům. Zdaleka se přitom nejedná o vypreparovaná a vydestilovaná líčení z učebnic dějepisu, ale přechasto o příběhy tuze šťavnaté a pozornost budící. Vždyť přece historie se, ač si to historikové leckdy nechťejí přiznat, skládá z historek.

Pravda, v názvu této knihy sice inzeruji krvavé příběhy, leč, jak se sami, milí čtenáři, přesvědčíte, ne vždy tento požadavek naplňuji. Leckdy opravdu dávám takříkajíc k lepšímu spíše zábavnou příhodu či zajímavou pověst s tím či oním hradem nebo zámkem spojenou. Ne všechny jsou přitom stejně dlouhé, některé jsou docela kraťoučké, do jiných jsem se pustil s vehemencí upovídáného dějepisce. V této knize spolu navštívíme celkem šestatřicet hradů a zámků v Čechách a na Moravě. Budeme postupovat hezky podle abecedy, začneme na Bezdězu, kdysi Máchovu oblíbeném hradu, a skončíme na Zvíkově, který měl zase rád Mikoláš Aleš a Stroupežnický sem umístil svého Zvíkovského raráška. Ale mezi nimi bude samozřejmě Hluboká, Karlštejn, Křivoklát, Pernštejn či Špilberk. Co jméno hradu či zámku, to legenda! A ne ledasjaká. Dokonce na své cestě nemime ani Pražský hrad, sídlo českých králů. Všude se při svém putování zastavíme z trochu jiného důvodu. Někde si toho více povíme o historii dotyčného objektu, jinde se spokojíme s krátkou pověstí. To proto, abyste mohli číst tuto knihu takříkajíc na přeskáčku, jak a na co budete mít zrovna chuť. A té krve, která vám hrozí z jejího názvu, se nebojte. Všechny ty příběhy se staly už tuze dávno, než aby nás musely znepokojoovat.

BEZDĚZ

Vězení královny Václava

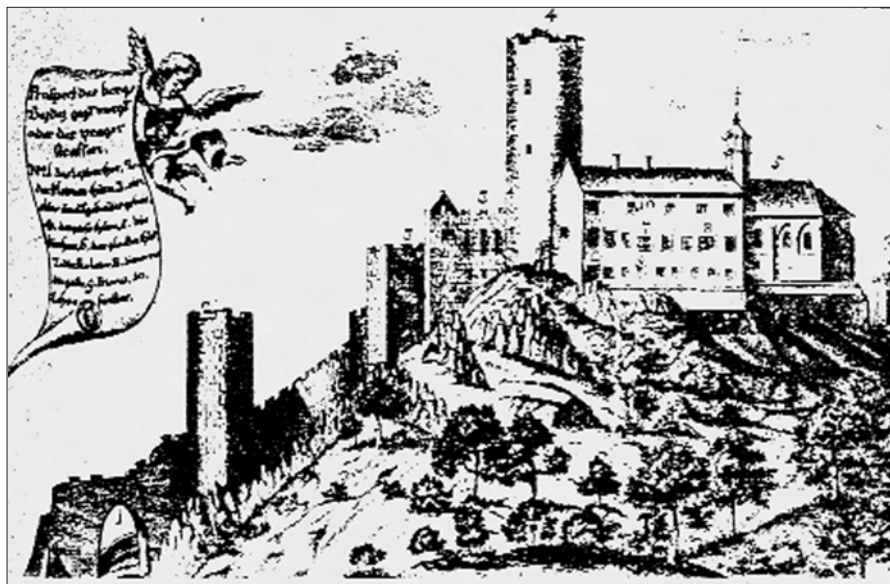
Královský hrad Bezděz nebyl ještě dokončen, když v den sv. Rufa, 26. srpna 1278 Přemysl Otakar II. padl v prohrané bitvě na Moravském poli. Ovdovělá královna Kunhuta Haličská povolala do země podle manželovy rady jeho synovce markraběte Otu Braniborského a moc si tím nepomohla. Ota řečený Dlouhý toho okamžitě využil a se svými vojenskými rotami začal bezohledně pustošit osiřelé království. Jedné únorové noci roku 1279 pak dal braniborský markrabě odvézt samotnou královnu Kunhutu i s jejím sedmiletým synkem králevicem Václavem z Prahy na dosud nedostavěný hrad Bezděz. Tady v nedůstojných podmínkách chladných komnat musel žít mladičský dědic české země se svou matkou pod dohledem omezeného a surového purkrabího Hermana. Právě tomuto Hermanovi vložil básník Svatopluk Čech do úst následující verše, jimiž měl oslovit mladičského prince:

*„Zas v okně zadumán? Zas toužíš v dáli?
Kde myšlenky tvé toulají se kde?
Nech přeludů, jež v oblacích tě šálí,
A beř, co péče má ti skýtá zde...“*

V básni Svatopluka Čecha projevil purkrabí alespoň částečný soucit s malým princem a pro obveselí mu přinesl klec s ptákem. Ale budoucí král ptáka pustil na svobodu a prázdnou klec svému vězniteli vrátil se slovy plnými symboliky:

*„Syn Otakarův dar ti vrací s díkem:
onť můž být vězněm – nikdy žaláříkem!“*

Ve skutečnosti asi purkrabí Herman nejevil o chlapce až takovou starostlivost. Zbraslavská kronika připomíná, že králevic byl „hladem

Vyobrazení hradu Bezděz z roku 1742 na leptu G. Lehra a C. Birckharta

a postem trápen... Často postrádal výživy... Když ráno vstával, postrádal jsa lačný pouhého chleba... V jednoduchou suknicí stále se odíval a poně- vadž mu lněné prádlo odpíráno, jen s vlněným se spokojoval...“

Následky krutého věznění pak poznamenaly Václava II. na celý jeho život. Měl velmi chatrné zdraví, sám papež mu dovolil, aby si i ve dnech půstu dopřával maso, protože jeho žaludek prý nesnášel ryby a postní jídla. Kromě toho byl nervově velice labilní. Nesnášel velká shromáždění lidí, míval chorobný strach z koček a jejich mňoukání a za bouřky se uchýloval do ústraní ke schránce s ostatky svatých. Nakonec zemřel v pouhých 34 letech na souchotiny.

Kunhuta si na jaře na svých věznilích vymohla povolení vyjízdek do okolí Bezdězu. Údajně jezdívala na koni do kostela v Kuřívodech, kde se modlila. Z jedné vyjízdky v květnu 1279 se však už nevrátila a uprchla na Opavsko, vévodství svého nevlastního syna Mikuláše. Kralevic se tak ocitl na Bezdězu sám a Ota Braniborský ho dal pro jistotu nejdříve dopravit do Žitavy a nakonec až na hrad Špandava na dnešním území Berlína. Teprve když česká šlechta shromáždila Otou požadovaných 15 tisíc, podle jiné verze dokonce 35 tisíc hřiven stříbra výkupného (jedna hřivna představovala asi 250 gramů), mohl se v květnu 1283 kralevic Václav vrátit do Prahy. Protože však braniborský markrabě nedostal hned celou částku, po-

nechal si několik hradů, mezi nimi i Bezděz, v zástavě. Teprve na nátlak římského krále Rudolfa Habsburského ho vrátil Václavovi II.

Český panovník však Bezděz nedržel dlouho. Už v roce 1292 ho dal do zástavy pánům z Dubé, protože potřeboval jejich pomoc při svém tažení do Polska proti kujavskému knížeti Vladislavu Lokýtkovi. V jejich majetku pak zůstal až do roku 1348, kdy Karel IV. vyplatil hrad z rukou Hynka Berky z Dubé. Sám Otec vlasti na Bezdězu několikrát pobýval a později jej ve svém zákoníku Majestas Carolina dokonce zahrnul mezi královské hrady, které napříště nesmí být žádným způsobem „od koruny české zcizovány“.

Ovšem záměr je jedna věc, reálná skutečnost věc druhá. Už Karlův syn Václav IV. zastavil Bezděz svému bratranci moravskému markraběti Prokopovi. V roce 1402 pak přitáhl k Bezdězu další z Karlových potomků Zikmund Lucemburský spolu s Prokopovým bratrem a spolumarkrabětem Joštem. Chtěli dát bezdězskému pánovi, který podporoval v tom čase ve Vídni vězného krále Václava, za vyučenou. Pevný hrad na vysoké skále byl pro ně příliš tvrdým oříškem, ale podařilo se jim vylákat Prokopa do svého ležení, zajmout ho a uvěznit. Rodinná válka Lucemburků nakonec skončila smírem, ale chudák Prokop následky věznění v Prešpurku (dnešní Bratislavě) a ve Vídni odnesl pošramoceným zdravím a tři roky po svém zajetí pod Bezdězem zemřel v kartuziánském klášteře v Králově Poli u Brna.

Po smrti Václava IV. a vypuknutí husitských válek dal Zikmund Lucemburský Bezděz do správy Janovi staršímu z Michalovic, jednomu z nejhrošlivějších katolických pánů. Na hrad byly tehdy z Prahy svezeny dvorské desky, tedy úřední zemské soudní knihy a také ostatky svatých, aby je zde pevné hradby uchránily před zničením plenicími husity. Vskutku, Bezděz budil dojem nedobytnosti. Zatímco blízkou Bělou v roce 1421 Žižkův přítel hejtman Jan Roháč z Dubé vypálil, Bezděz se ani nepokusil oblehnout. Stejně tak o pět let později ho na svém tažení raději jen minulo tábořské plní vojsko vedené Prokopem Holým.

Bezděz později střídal majitele, z nichž většina zde ani nesídlila, protože studený hrad byl k trvalému obývání nepohodlný. Když po porážce vojska českých stavů na Bílé hoře v roce 1620 uprchl poslední majitel hradu Václav starší Berka z Dubé do ciziny, přitáhli na Bezděz žoldněři Maxmi-liána Bavorského, vydrancovali ho a zapálili. Jeho nový majitel, později proslulý císařský vojevůdce Albrecht z Valdštejna, původně zamýšlel přebudovat ho na pevnost, ale nakonec ho přenechal mnichům řádu augustiniánů. Mniši však dávali raději přednost sousední Bělé a o Bezděz nepečovali, a tak je Valdštejn zase z hradu vyhnal. Po své nerozhodné bitvě se Švédy u Lützenu nedaleko Lipska v listopadu 1632, v níž padl i švédský

král Gustav Adolf, se generalissimus Albrecht z Valdštejna zavázal ke zbožnému skutku. Chtěl zbudovat právě pod Bezdězem klášter benediktinů po vzoru proslulého španělského kláštera Montserratu. Z kláštera nakonec nebylo nic, po Valdštejnově zavraždění rozkradli shromážděný stavební materiál sedláci z okolních vsí, ale samotný hrad už mnichům zůstal.

V roce 1666 byla na oltář zdejší kaple postavena soška Panny Marie zhotovená podle obrazu z kláštera v Montserratu. Brzy se po celých Čechách roznesly zvěsti o tom, že je zázračná, a na Bezděz se hrnuly zástupy zbožných poutníků. V průběhu 18. století se ujal zvyk nosit na hrad nemluvnata k pozhnání. Dva arcibiskupští komisaři vydali oficiální dobrodzání o tom, kolik nevyléčitelně nemocných „zázračná“ soška uzdravila, a tak není divu, že davy návštěvníků neustále sílily.

Konec slavného poutního místa znamenala válka o bavorské dědictví, nebo, jak se také říkalo „bramborová“ válka. V roce 1778 vpadlo do severních Čech pruské vojsko a Bezděz obsadili jeho spojenci Sasové. Benediktinští mniši ukryli před jejich příchodem klášterní poklad do hromady dříví na nádvoří, ale vojáci ho přesto našli a rozkradli. O definitivní zánik kláštera na Bezdězi se postaral o sedm let později císař Josef II., který ho spolu s jinými zrušil. Bezděky tak otevřel stavidla vandalismu okolních obyvatel, kteří z opuštěného hradu odnášeli, co unesli. V tomto směru se zvláště vyznamenal jistý pláteník Kukla, který prý si za 50 zlatých koupil od zdejší vrchnosti jako stavební dříví všechny krovy, podlahy a stropy. Když pak krátce nato padající větev zabila jeho syna, považovali to venkované za boží trest za rabování posvátného místa.

Na nijak nechráněný hrad se samozřejmě vydávali také nejrůznější hledači pokladů. Právě oni v roce 1825 rozmlátili kamenný oltář a proraženým otvorem pod ním vnikli do krypty skrývající ostatky pohřbených mnichů. Při zuřivém hledání nějakých cenností vyházeli pozůstatky nebožtíků ze ztrouchnivělých rakví. Tento obraz zkázy také spatřil básník Karel Hynek Mácha při své druhé návštěvě Bezdězu v srpnu 1833: „... pustě rozmetané kostry, kosti, jednotlivé hnáty a povalující se lebky pohřbených mnichů a zbytky rozbitých rakví a potrhaných oděvů, v nichž byli zemřelí pochováni v klášterní hrobce.“

Ponurý výjev musel jistě mohutně zapůsobit na fantazii mladého básníka. Tehdy, 21. srpna 1833, se tu původně zamýšlel zdržet jen několik hodin, ale nakonec tady vydržel zcela uhranut a zaujat až do pozdního večera. Do svého zápisníku si tužkou zakreslil půdorys hradu a zapsal své prchavé dojmy: „Na Bezdězi. Oblaky nade mnou co stáda beráneků, za horami však černý, hustý mrak, temnější než stíny tmavé horní. Vítr zanášel sem tam již požloutlé listí... Papršlek sluneční, Důha, kus jako obraz v černém rámu...“

Mnohý list letěl dolu, bylo mu zde samotno, smutno, pusto, aby zemřel mezi kvítím polním jako králové, jen studené kamení...“ Později tyto chvíle ještě jednou zpracoval v literární skice Večer na Bezdězi, která měla být první částí zamýšleného cyklu Obrazy ze života mého. Však se začtete alespoň do úryvku Máchova vyprávění publikovaného v časopise Květy o rok později:

„Jasný, příjemný večer, jaký nastoupí po bouři odpolední, nalezl mě v zříceninách hradu bezdězského. Nade mnou plynuly šedé obláčky co stáda beránek, za horami však černě hustě zapadaly mraky, temnější nad tmavé stíny horní, v které zapadající se sklánělo slunce. Od východu nový měsíc vycházel a velký hiršberský rybník (dnes Máchovo jezero) se skvěl polou v sluneční záři, polou v mdlém světle měsíce. Nad Hiršbergem (Doksy) hustý se dmul kouř, až pojednou rozevřev vyhlížel co obruba jemná jasně krásného obrazu, neb za rozpuklinou jeho stál zřícený hrad Jestřábí, co loď mořská, v pestrých barvách oblé duhy za barevným závojem...“

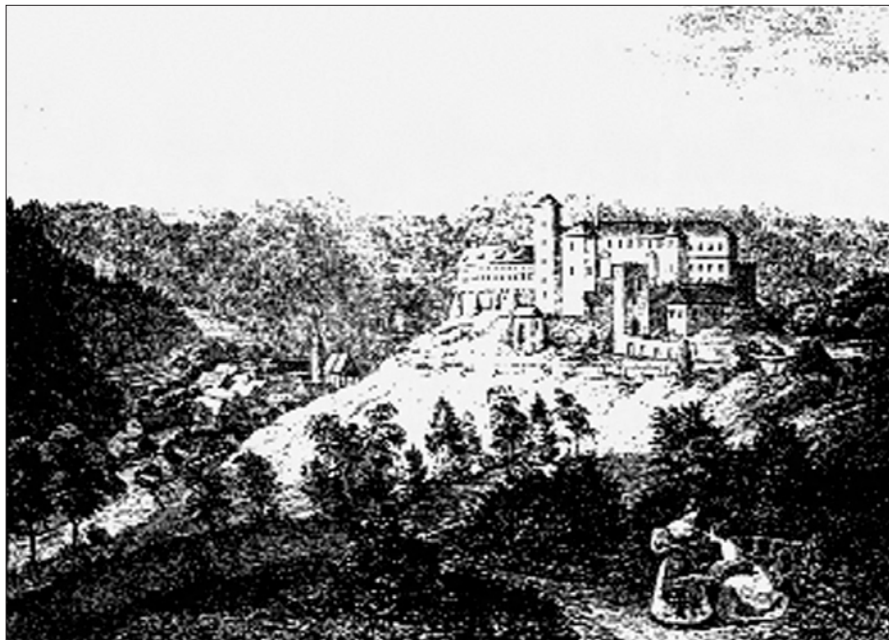
Na Bezděz, který mu svou celkovou romantickou atmosférou a opuštěností tak učaroval, se pak Mácha ještě několikrát vrátil. Naposled tady byl v létě 1836, tedy jen několik měsíců před svou náhlou a předčasnou smrtí v Litoměřicích.

BÍTOV

Válka mezi bratry

Jeden z nejstarších a také největších moravských hradů Bítov se zhlíží v lesklé hladině Vranovské přehrady. Ve třicátých letech 20. století její vody navždy zatopily stejnojmennou vesnici v podhradí. Na ostrohu obtékaném Dyjí a Želetavkou stávalo původně hradiště snad už v dobách Velkomoravské říše. V 11. století zde nechal český kníže Břetislav I. zbudovat jeden z hradů střežících jižní hranici Moravy. První písemnou zmínku o Bítovu máme sice už z roku 1046, ale bohužel se jedná o padělek ze staroboleslavské kapituly. Nicméně zdá se být jisté, že v té době zde už stával knížecí hrad. V každém případě můžeme věřit jednomu z pokračovatelů Kosmase, milevskému opatovi a kronikáři Jarlochovi, jenž k roku 1185 uvádí, že se tehdy do bezpečí hradních zdí uchýlily jeptišky řádu premonstrátů z kláštera Rosa coeli v Dolních Kounicích.

V době panování jednookého krále Václava I. se stal bítovský hrad svědkem nelítostných bojů, o nichž se vypravuje následující pověst. Václavův mladší bratr a moravský markrabě Přemysl se prý tehdy spojil s rakouským vévodou Fridrichem Bojovným z rodu Babenberků a chtěl s jeho pomocí odtrhnout Moravu od Čech. V cestě jeho záměru však stála posádka hradu Bítova, která zůstala věrná králi. Proto spolu s vévodou Fridrichem Bítov oblehl. Den co den se pokoušeli jejich rytíři a zbrojnoši ztéci pevné hradby, ale marně. V té době však už táhl na pomoc statečné posádce Václav I. se zemskou hotovostí. Jenže neměl dost vojáků, kteří by dokázali porazit spojené oddíly Přemysla a Fridricha a také mnohým rytířům ve svém vojsku nedůvěřoval. Co když v rozhodující chvíli přeběhnou na stranu jeho mladšího bratra? Utábořil se proto za lesem na půl dne cesty k Bítovu a spolu s věrným znojemským purkrabím panem Bočkem, předkem pánů z Kunštátu, rozvažoval co počít.

Bítov na litografii podle F. A. Hebera asi z roku 1850

A tehdy právě Boček přišel s chytrým nápadem. Poradil králi, aby předstíral, že má mnohem silnější vojsko a rozptýlil všechny rytíře a zbrojnoše do řady v širokém půlkruhu kolem hradu Bítova. Před ně aby pak dal postavit bubeníky a nařídil jim, aby za pochodu ze všech sil bubnovali. Nepochybně tak vznikne dojem, že se lesy k Bítovu blíží nějaké obrovské vojsko a obláhatelé se jistě zaleknou.

Králi se jeho nápad tuze zalíbil a druhý den časně ráno nařídil, aby vojsko postupovalo tak, jak to vymyslel Boček z Kunštátu. Bubeníci ze všech sil bubnovali a navíc rytíři a zbrojnoši za nimi tloukli meči do svých štítů. Vojákům v Přemyslově a Fridrichově ležení podle rostoucího hluku a rachotu připadalo, že se na ně takřka ze všech stran lesem útočí velmi početný nepřítel. Na jejich tábor padl strach a čím více zesilovalo bubnování a řinčení zbraní, tím větší propadali panice. Na tak mohutnou armádu, jak alespoň podle hluku usuzovali, jistě jejich síly nestačí. Nakonec už nevydrželi, vzali nohy na ramena a kvapem utíkali z tábora. Nepatrný zbytek jejich vojska pak král Václav lehce rozehnal a osvobodil Bítov z obležení.

Vévoda Fridrich, opuštěn většinou svých bojovníků, uprchl ze země a markrabě Přemysl se schoval za hradby svého sídelního města Brna. Ale

ani tady nebyl v bezpečí před hněvem svého staršího královského bratra. Václav I. Brno dobyl a Přemysla zajal. Nakonec ho zachránila královna matka Konstancie Uherská, vdova po jejich otci Přemyslu Otakarovi I. Vlídnyými slovy usmířila oba své syny, ovšem markrabě Přemysl musel alespoň staršího bratra odprosit a přísahat, že už nikdy proti němu nepozvedne meč a vždy mu zachová bratrskou lásku.

BUČOVICE

Případ osudného souboje

Jednomu z nejvýznamnějších renesančních zámků na Moravě předcházela nevelký hrádek, jenž zanikl někdy v době vpádu uherského krále Matyáše Korvína. Stál od sever od nynějšího města a zůstaly po něm jen nepatrné zbytky valů. Novým panským sídlem se pak stala tvrz, kterou dal přední moravský šlechtic Jan Šembera Černohorský z Boskovic a na Bučovicích v letech 1575 až 1585 odstranit a nahradit nynějším výstavným zámkem.

Zmíněný Jan Šembera byl typickým renesančním velmožem své doby, který si podobně jako třeba jihočeští rožmberští magnáti Vilém a Petr Vok potrpěl na okázalou nádheru. Však to také bučovickým zámkem dal mimořádně najevo. Na rozdíl od nich se však nepletl do politiky, nezajímala ho dvorská kariéra, ani netoužil po válečné slávě. Zato měl slabost pro něžné pohlaví a je o něm známo, že si uhnal nebezpečnou a tehdy nevyléčitelnou kavalírskou chorobu, kterou přivezli z Ameriky Kolumbovi námořníci – syfilis. Navíc byl, jak se tehdy na šlechtice slušelo, vynikajícím jezdcem a skvělým šermířem. Kromě bučovického zámku vlastnil ještě další panství a také dům na rohu Jánské a Minoritské ulice. A právě tady se stala 12. dubna 1581 událost, o níž vám chci vyprávět.

Jan Šembera, tehdy osmatřicetiletý podruhé ženatý otec dvou dcer, hostil početnou společnost. Znenadání vpadl do jeho domu notně podroušený mladý šlechtic Zikmund Prakšický ze Zástřízl „maje nějakou zlou vůli“, jak zaznamenáno v dobovém dokumentu. Jenže na Šemberovy hosty si s pokusem o hádku nepřišel. Velice rychle ho s pomocí svalnatých sluhů vypoklonkovali na ulici. Zikmund Prakšický se zase nechtěl dát tak snadno odbýt, a tak „pod okny domu stál a velice lál“.

Jan Šembera později před zemským soudem vypověděl: „Nevědouc já nic o tom, majíc hostě u sebe a stojíc u jednoho okna na síni s panem Petrem Chojinským jsem ven vyhlídal. I viděl jsem téhož Zikmunda ze

Zástřizl z domu mého ven jíti a nahoru pohlídati, a vidouc mne v okně státi, zpátky se zase k domu mému obrátil a braně své do polovic vydobyl a vždy nahoru na mne škaředě pohlídajíc své braně povydobýval...“

Šembera se rozzlobeného mladíka zeptal, na koho to tasí zbraň, a ten vzpurně odpověděl, že na něj, a vyzval ho, aby se s ním utkal. Zřejmě chtěl dodat svým slovům patřičný důraz, protože k tomu dodal nadávku, kterou později poctivě zanesl do soudního protokolu sám nejvyšší písař Markrabství moravského Ctibor z Birkova: „Pojď, hrome panský zvyjebený, je-li v tobě dobrá žíla, braň se!“

Janu Šemberovi z Boskovic a na Bučovicích nemusel nikdo podobnou větu opakovat dvakrát. Jednak už měl zřejmě také něco upito, pak to byl obávaný šermíř a navíc taková urážka šlechtice před svědky nesměla zůstat nepotrestána. Neváhal, okamžitě vyběhl na ulici s kordem v ruce a po chvílce zápolení nešťastného Zikmunda Praktického propíchl skrz naskrz. Těžce zraněného odnesli do nejbližší hospody, kde ho položili na stůl a po několika hodinách zde vydechl naposled.

Pochopitelně z toho hned byla velká aféra. Vždyť celou událost viděla spousta svědků, a tak se řeči o tom „strašném mordu neslýchaném“ rychle rozšířily po celé Moravě. Když to ale vezmeme kolem a kolem, byla to vlastně nešťastná náhoda a čin Jana Šembery by se dal možná kvalifikovat také jako nutná sebeobrana. Jenže Zikmund Praktický byl významný šlechtic, spolumajitel rozsáhlého buchlovského panství a jeho smrt nemohla projít jen tak snadno. Však se také do sporu pustil Zikmundův bratr Jindřich Praktický ze Zástřizl a pohnal Jana Šemberu před zemský soud.

Samozřejmě jako nejbližší příbuzný viděl celou záležitost jinak. Od majitele Bučovic to prý nebyla nutná sebeobrana, ani se nejednalo o řádný souboj dvou šlechticů, nýbrž prý byl Zikmund zabit zákeřnou ranou. Jak uvedl Jindřich Praktický ve své žalobě, Šembera „bratru mému dovolil, aby braň svou, kteráž na zemi ležela, vzal a nebál se, a když týž Zikmund ze Zástřizl pro braň svou na takového jeho napomenutí a dovolení sáhl a k zemi se pro ni sehnul, v tom jej probodl, od kteréhožto probodení umřel“.

Potíž však spočívala v tom, že jen málokdo byl ochoten jít svědčit, jak se to vlastně všechno seběhlo. Souboj viděla spousta lidí, ale před soud se nikomu z nich moc nechtělo. Jan Šembera byl člověk mocný a navíc známý prchlivec a nebylo by dobře si to s ním rozházet. Snad jen Jan Bohuslav Zoubek ze Zdětína byl ochoten vypovídat. Jak před zemskými soudci tvrdil, snažil se Jana Šemberu od souboje odradit slovy: „Prosím Vaši Milost pro Pána Boha, kterýž duši Vaší Milosti má spasiti, račte se na to rozpomenouti, že jest Zikmund ze Zástřizl člověk opilý.“ Jenže sám Šembera měl už také v hlavě a na domluvy nic nedal. Zatímco prý Zikmunda někteří muži odvá-